

Наш адрас у Інтэрнеце: www.pahonia.promedia.minsk.by

ПАГОНЯ

Чацвер
23 жніўня 2001 г.
№ 34 (530)
Кошт 110 рублём

Брузгі яшчэ папрацуюць

Як нам паведамілі ў штабе Гарадзенскага памежнага пераходу ў Брузгах не адпавяданы рэчайснасці.

Польскі бок сапраўды плануе закрыць памежнага перахода на рамонт. Але начальнік штаба Уладзімір Маісеенка запэўніў: «Гэта можа адбыцца не раней, чым праз месяц».

Алена Сіневіч

Кірмаш у Наваградку

25 жніўня ў Наваградку адбудзеца вялікі кірмаш.

Ён пачненца а 8-й гадзіне на рынку па вуліцы Менскай. На ім будзе прадстаўленая сельскагаспадарчая і прымысловая прадукцыя як дзяржаўных, так і прыватных прадпрыемстваў і гандляроў.

- Да ўдзелу ў кірмашы будуть прынятыя індывідуальныя гандляры з рынку пры аўтавакзале, - гаворыць загадчыца аддзела па гандlu наваградскага гарыканкама Алена Назымаева.

Нягледзячы на тое, што нядыёна ў Наваградку прадходзіць школьны кірмаш, школьнікі таварамі будуть гандляваць і 25 жніўня.

Алеся Сідлярэвіч

Гарадзенцы будуць ведаць свае хваробы

У хуткім часе ў гарадзенцаў з'явіцца добрая магчымасць атрымаць дакладныя дыягнозы іхніх хваробы. Здарыцца гэта дзякуючы яздерна-магнітнаму тамографу, які набудзе Міністэрства аховы здароўя Беларусі для Гарадзенскай абласной клінічнай бальніцы. Грошы, 1 861 000 умоўных адзінак (менавіта столькі каштует тамограф), выдзеліла Міністэрства фінансаў нашай краіны. Тамограф будзе выкарыстоўвацца для абследавання органаў і тканяў чалавека.

- Дзякуючы магнітнаму тамографу, - гаворыць ПАГОНІ галоўны ўрач Гарадзенскай абласной клінічнай бальніцы Валянцін Ражко, - мы не будзем адпраўляць гарадзенцаў у другія гарады нашай краіны, каб яны прайшлі неабходнае абследаванне. Гэта можна будзе рабіць на месцы.

Плануецца, што ёсё abstalяванне будзе набытае і ўсталяванае да першага снегня.

Захар Штрэнза

Салодкі ўікэнд

Два дні ўікэнду - суботу і нядзелью - ля цэнтральнай крамы гораду адбываюцца бясплатная дэгустацыя цукерак фірмы «Спартак».

Дэгустацыя прададзеца ў межах акцыі «Спартак-Тарнада» пад назвай «Были бы сладости - будут и радости». Латкі з цукеркамі размясціліся ля ўнівермагу, гастроному на вуліцы Савецкай, гандлёвага дому «Баторыя».

Дзеці і дарослыя смакавалі шакаладна-фруктовыя асарці. Тым, хто правільна ўгадаў сорт начынкі, давалі «прыз» - купон удзельніка розыгрышу галоўнага прыза ці цэлафанавы мішечак.

На наступным тыдні арганізатары акцыі - фірма «Тарнада» - авесціць сем чалавек, тых, хто выйграе паход на салодкі стол у рэстаран.

Алена Сіневіч

24-25 жніўня - невялікая воблачнасць, без ападкаў. Вечер няўстойлівы, слабы. Тэмпература паветра - уздень +20...+25, уначы +8...+13.

Камбайнеры абедаюць. Калгас «Маяк» Карэліцкага раёна, 18 жніўня

Кавуны з нітрытамі

Гарадзенскім цэнтрам эпідэміялогіі і гігіені ў прыватных гандляроў была забракавана партыя кавуноў (каля 100 кг) з Расеі, атручаных нітрытамі. 10 жніўня ім была выдадзеная пастанова аб забароне реалізацыі забруджаных кавуноў.

- Гэта так званыя цяпличныя кавуны, выгадаваныя ў штучных умовах, - гаворыць галоўны доктар гарадзенскага цэнтра эпідэміялогіі і гігіені Мікалай Кендыш.

Найбольш шкодныя нітрыты для дзяцей і хворых на печань і кроў. Кантроль якасці прадукцыі праводзіцца Цэнтрам эпідэміялогіі і гігіені пастаянна. Аднак эпідэміёлагі не маюць магчымасці іх канфіскаваць. Тому не выключана, што атручаная гародніна прадаецца далей без патэнту на якасць.

Заведуючая аддзелам гігіені харчавання Цэнтра эпідэміялогіі і гігіені Жанна Звяжэвіч.

што атручаных нітрытамі кавуноў у нас на базары ўжо няма.

- Небяспека зараз у іншым. Нельга набываць на рынку разрэзаныя кавуны і дыні. Усе мікраарганізмы знаходзяцца на лупіне і падчас таго, як іх разрэзваюць, шкодныя рэчывы траліяюць у мякаць, - перасцерагае Жанна Звяжэвіч. - У Расеі, Казахстане ходзіць халера, мы живем у прымежнай зоне з вялікай міграцыяй насельніцтва. Усё гэта падвышае рызыку забруджвання садавіны. Тому перад рэзкай яе абавязкова треба памыць.

Алеся Сідлярэвіч

Удакладненне

Цытата прэзідэнта Фонду развіцця баскетболу «Гродна-93» Леаніда Катка аб скасаванні контракту з баскетбалістам Пятром Крышчыкам «у сувязі са зняжэннем спартыўнага майстэрства», надрукаваная ў артыкуле «Мінус Крышчык». На чарзе Клемезь» у газете ПАГОНЯ N26 ад 28.06.2001 года, не адпавядае рэчаіснасці. На самой справе контракт з быўшим баскетбалістам клубу «Гродна-93» Пятром Крышчыкам скасаваны ў сувязі з заканчэннем тэрміну дзеяння контракта.

Інфармацыя атрыманая ад прэс-аташэ Фонду развіцця баскетболу «Гродна-93» Восіп Папко.

Ул.інф.

Газета ПАГОНЯ: нас не дагоняць!

Міжнародная арганізацыя «Артыкул 19», якая ставіць мэтай абарону свабоды слова ва ўсім свеце, звярнулася да пракурора Гарадзенскай вобласці Васіля Літвінава, выказаўшы склапочанасць цікам на газету ПАГОНЯ з боку супрацоўнікаў Камітэта дзяржаўнай бяспекі.

Згодна з інфармацыяй «Артыкулу 19», усіх супрацоўнікаў ПАГОНІ выклікалі ў КГБ у сувязі з публікацыяй у газете, у якой утрымлівалася заява невядомай арганізацыі з пагрозамі на адресу Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расеі (ПС СБР), сесія якога ў той час праходзіла ў абласным цэнтры. Супрацоўнікі КДБ задалі журналістам пытанні не толькі аб крыніцы гэтай інфармацыі, але і аб структуры і дзеянісці рэдакцыі.

Акрамя таго, мела месца спроба завербаваць журналіста ПАГОНІ Паўла Мажэйку, а рэдактару газеты Міколу Маркевічу паведамілі ў абласной пракуратуре, што газета ПАГОНЯ хутка будзе зачыненая.

Як адзначаецца ў заяве «Артыкулу 19», усе гэтыя дзеяніні пярчачы беларускаму заканадаўству аб друку і міжнародным аўяззательствам Беларусі. Арганізацыя заклікала беларускія ўлады неадкладна спыніць запружванне журналістаў і стварыць умовы для развіцця незалежных сродкаў масавай інфармацыі.

Алесь Абрамовіч

Зубры дараць кнігі

Активіст мастоўскай філіі руху супраціву «Зубр» Ігар Шчэкарэвіч перадаў у карыстанне Мастоўскай дзіцячай бібліятэцы дзве кнігі Генадзя Сагановіча і Уладзіміра Арлова «Дзесяць вякоў Беларускай гісторыі».

Як паведаміў ПАГОНІ спадар Ігар, супрацоўніцы Мастоўскай дзіцячай бібліятэкі падзякаўлі яго за падарунак і адзначылі, што такіх кнігай у іх дагэтуль не было.

Алесь Зарэмбюк

Гарачая лінія з Уладзімірам Ганчарыкам!

Паважаныя сябры! ПАГОНЯ працягвае серыю гарачых ліній з лідарамі палітычнага жыцця Беларусі. Мы мяркуем, што ў ходзе гэтай акцыі Вы зможаце задаць па тэлефоне пытанні, якія Вас цікавяць, найбольш вядомым і аўтарытэтным людзям нашай краіны.

Наступнай асобай, з якой сустрануцца чытачы ПАГОНІ, стаНЕ адзіны кандыдат на прэзідэнты Рэспублікі Беларусь ад дэмакратычных сілай

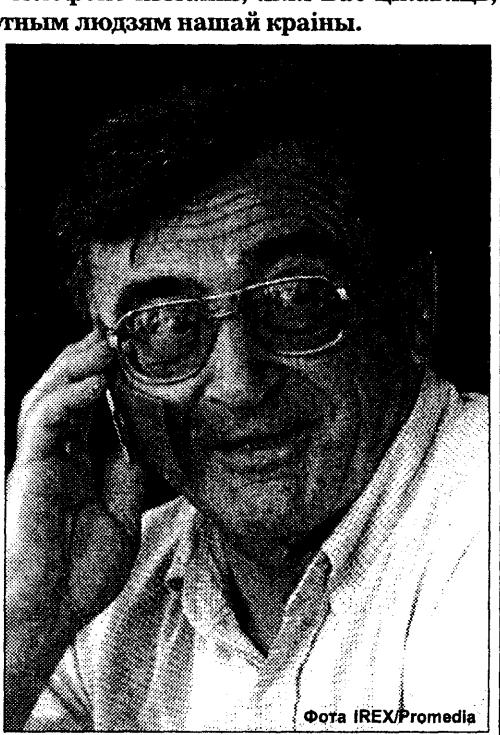
Уладзімір Ганчарык, які ласкава пагадзіўся наведаць рэдакцыю нашай газеты:

Гарачая лінія з ім адбудзеца 30 жніўня

Для таго, каб з першых вусных пачуць адказы на пытанні, якія чытачы сённяшняга палітычнага становішча і выбарчай кампаніі, ТЭЛЕФАНУЙЦЕ

30 жніўня з 19.00 да 20.30 на нумар тэлефона:

* 72-29-96 (для гарадзенцаў)
* 0152-72-29-96 (для іншагарадніх)

Фота IREX/Promedia

Габрэйская музыка у Канцэртнай залі

28 жніўня ў памяшканні Канцэртнай залі Гродна адбудзеца аўтарскі канцэрт вядомага паэта і кампазітара Аркадзя Двілянскага.

У праграме фартэпіянаўскага канцэрту прагучыць песні на вершы вядомых сусветных паэтаў: Восіпа Мандэльштама, Ганны Ахматавай, Язэпа Бродскага ды іншых.

Акрамя гэтага, у канцэртнай праграме Аркадзя Двілянскага возьме ўдзел габрэйскі музычны ансамбль «Шалом». Імпрэза пачненца ў 19 гадзін. Квіток каштует 1500 рублёў.

Алесь Зарэмбюк

23 жніўня 2001 г.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

**Гарадзенцы
не вераць БТ**

Напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў Беларускае тэлебачанне «замбіруе» гледача такім хлуслівымі тэлевізійнымі перадачамі, як «Тайныя спружыны палітыкі», «Рэзананс» ды іншымі. У гэтых праграмах неаднаразова «выкryваюць» альтэрнатыўных Лукашэнку кандыдатаў у прэзідэнты. Сямён Домаш нават падаў спазыск у прокуратуру на так званыя першыя нацыянальныя кандыдаты з абрауз ягонага гонару і годнасці.

ПАГОНЯ звярнулася да гарадзенцаў з пытаннем: ці верыце Вы ў тое, што гавораць з экрану Беларускага тэлебачання на адрас альтэрнатыўных Лукашэнку кандыдатаў у прэзідэнты?

**Марыя Яд-
коўская, 42 га-
ды, беспрацоў-
ная:**

- Ведаецце, я ўжо нікому не веру. Беларускаму тэлебачанню таксама:

Маша, 19 гадоў, студэнтка Беларускага дзяржаўнага універсітэту інфарматыкі і радыёэлектронікі:

- Я амаль што не гляжу першыя беларускія нацыянальныя каналы. Таму не ведаю, што там гавораць на кандыдатаў у прэзідэнты: прайду цi хлусно.

**Вольга Кар-
нечэнка, 62 га-
ды, пенсіянка:**

- Я гляжу Беларуское тэлебачанне кожны дзень, але ж думаю, што яны гавораць прайду пра апазіцыйных кандыдатаў толькі на 50 працэнтаў.

**Юлія Міка-
лаеўна, 67 гадоў,
пенсіянка:**

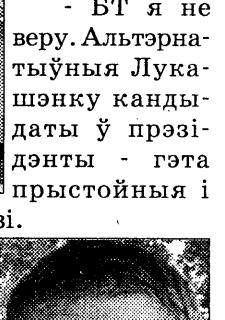
- Так, канешнік, не веру. Як і ўсе прыстойныя людзі. Там жа толькі адзін Лукашэнка высупае.

**Аляксандр,
28 гадоў, ін-
жынер:**

- На Беларускім тэлебачанні ідзе прапаганда ў адзін бок, таму я не давераю гэтаму тэлебачанню.

**Яўген Га-
він, 17 гадоў,
студэнт-гісто-
рик:**

- БТ я не веру. Альтэрнатыўныя Лукашэнку кандыдаты ў прэзідэнты - гэта прыстойныя і сумленныя людзі.

**Павал Пен-
кін, 16 гадоў,
студэнт:**

- Не веру я БТ. Гэта неабектыўнае і аднабаковае, хлуслівае тэлебачанне.

**Апытваў
Алесь
Зарэмбук**

**«Калі руکі ва ўсіх задрыжаць -
дык 10-га Лукашэнка
вернецца з Фаросу»**

У часы пераменаў няма адзінай думкі ды ідэалогіі ў грамадстве. Сёння тая думка толькі выкryшталізоўваецца. А таму кожны, хто ведае літаратуру і ўмее думаць, сам стварае себе матрыцу жыцця. Праз лічаныя дні будзе выбара - мы маем шанец падштурхнуць жыццё бегчы хутчэй. І тым больш цікава ў час палітычных баталій пагаварыць з чалавекам, далёкім ад палітыкі па ладзе жыцця - з мастаком. Мастак Алесь Сураў пропануе альтэрнатыўную думку на апошнія падзеі. І тут шмат нечаканага.

- Алесь, хоць ты і мастак і павінен працаваць у майстэрні, я чула, што ты актыўна ўключыўся ў перадвыбарчу барацьбу на баку Домаша.

- Так, я дапамагаў і рабіў ўсё, што ад мяне залежыць. Но Домаш з'яўляецца майм сябрам ужо 10 год - не дапамагчы яму ў такі момант я не мог. Я, напрыклад, афармляў сцэну на з'ездзе Рэгіянальнай Беларусі. І ягоны лагатып - трох птушак, паказаны ў палітэце, я прыдумаў. Рабіў, пакуль разумеў, што ўжо не павінен умешвацца, што ёсьць іншыя людзі... Тым больш, пайшлі чуткі, што не ён будзе адзінам.

- Што падказвае таварыша мастака інтуіцыя і густ - які імідж павінен мець сёння палітык, які хоча выйграць?

- Беларускі палітык павінен бачыць і ўсмоктваць ўсё, што важнае народу і адчуваць, чаго хоча народ. Тут ні пры чым танны папулізм, гаворка ідзе не пра гэтак «рубаху-парня». Быць самым шчырым, гаварыць спакойнім, шчырымі словамі, не баяцца падыскутаваць - гэта неабходна сёння палітыку. А тыя, каго мы бачым сёння - дзеячы савецкай закваскі.

- Як ты пастаўіся да вылучэння аўтарства мастака Ганчарыка?

- Ганчарык, асабіста мне здаецца, паходзіць з той жа кагорты, што і партакратыя, якая сёння ва ўладзе. Падобна на тое, што гэта стаўленнік Ярмошына і Мясніковіча - ідзе нейкая хітрая гульня. Маё асабістое бачанне: ён не цягне на сапраўднага азартнага палітыка. Гэта чысьці вылучэнец. Менавіта яго высунулы, каб не прайшоў Домаш, бо Чыгір, Казлоўскі, Калякін - заведама разменныя пешкі ў пяцёрцы. Але я да гэтага ўсяго падыходжу так: сапраўды ў кожнага народа ёсць кіраўнік, які яму адпавядзе. І таму эвалюцыя мае паступовы рух, кожны крок якога вынікае з папярэдняга. Таму пасля Шуры Ганчарык - лагічная прыступка, калі ён выйдзе ў прэзідэнты. Народ яшчэ не паразумеў, ён яшчэ не адпавядае патрабаванням, неабходным для ўсталёвіння демакратыі.

- А як у мастакім асяроддзі ставяцца да перадвыбарчых падзеяў?

- Мастакі - усе за перамены. Я не бачу ніводнага, які б хацеў, каб застаўся Лукашэнка.

У пятніцу, 17 жніўня, Мішэль Рывалье сустракаўся з палітычнай элітай Гродна.

Тэмай сустрэчы стала перадвыбарча сітуацыя ў вобласці:

- Наша мэта, - сказаў спадар Рывалье падчас імправізованай сустрэчы з журналістамі, - зарытавацца ў сітуацыі і давесці людзям у рэгіёнах пазицію міжнародных назіральнікаў па сітуацыі з выбарамі ў Беларусі.

Найбольш хвалюе прадстаўнікі АБСЕ склад выбарчых камісіяў і негатыўнае стаўленне ўлады да замежных назіральнікаў.

Склалася ўражанне, што візіт Мішэля Рывалье ў Гродна звонку меў шмат агульнага з такой не-прадказальнай прыроднай з'явай, як шаравая маланка. Зранку ў пятніцу нікто з патэнцыйных супермоўцаў спадара Рывалье дакладна не мог сказаць, дзе, калі і пра што будзе размова. З кароткіх адказаў Уладзіміра Амелькі (упраўленне грамадс-

такога жавага старту - больш за двух дзесятак кандыдатаў у кандыдаты - толькі чацвёрта змаглі сабраць патрэбныя подпісы?

- Апятыя людзей да палітыкі. Памяташ, як усё віравала і клакала ў 90-92 гадах? Як хадзілі сялягамі, нечага патрабавалі. А тады нашмат небяспечнай было, маглі на Салаўкі саслаць. Цяпер народ абыякавы да палітычных баталій. А калі нямае каманды - не будзе і подпісу. Вылучэнне гэтых Калугіна, Ярошку, Марыніча - гульня чыноўнічага апарату. Гайдукевіч - спецыяльна фішка гэбістай. Я сачу за ім, за ягоным лёсам з 90-га года. Яму пасада гэтая і не патрэбна - «гэбо» мяняць нічога не хоча і не будзе, бо пакуль у наро-да ёсць хоць колькі страху - ім выгадна быць пры пасадзе і мець гэтыя чырвоныя кінажакі.

- А як жа чуткі пра змову ў сілавых структурах, асабіства ГБ, адкрыці Кеза да іншае?

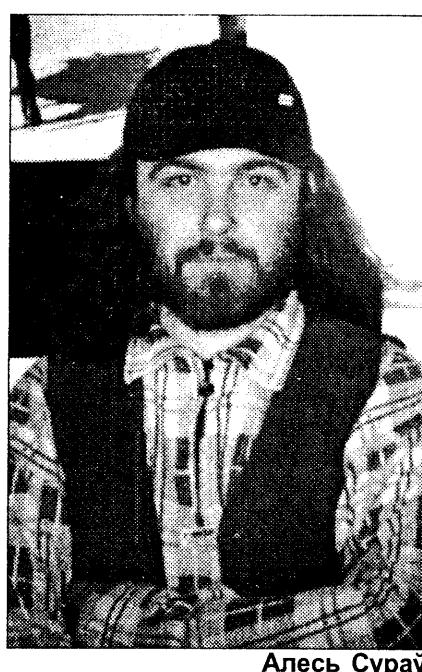
- Калі б яны хацелі, дык самі балатавалі некага са сваіх людзей. А гэта - трук.

- Якім прагназуеш вынік выбараў?

- Як Ганчарык сказаў, што не будзе ўзнаўляць бел-чырвона-белы сцяг - шчыльны каманды ў яго не будзе. Моладзь ужо раскалолася. Тут як з ГКЧП. Апарат, які не захоча тануць разам з Лукашэнкам, будзе рабіць ўсё, каб яго замяніць, каб улада засталася ў іх, а ўсіх сабакі павесіць на Лукашэнку. Аднак калі руки ва ўсіх задрыжаць, дык 10-га вернётца з Фаросу.

- А як жа роля апазіцыі?

- Зніцце Лукашэнкі з улады будзе залежыць толькі ад рук ягонага апарату, а не ад апазіцыі. Апазіцыя можа падштурхнуць на нешта - гэта так. І тут ні Масква, ні НАТО рады не дадуць. Заўсёды так было ў Савецкім Саюзе. У гэтых гульнях апазіцыя не можа выйграць, таму што яна гулье па іхніх правілах, а трэба было прымусіць іх гульць па сваіх правілах. Ну што робіць сапраўднага сёння апазіцыі? Нейкія тэтратралізованыя дзеянні: там некага затрымалі, там некага пакрыўдзілі, вось паглядзіце, маўляў, які мы. Усё ж можна рабіць так, што і вынік будзе, і проблема вялікіх не будзе. Стратэгія сапраўднай няма. Быў адзін першы і апошні сапраўдны стратэг - ды з'ехаў.

Алесь Сураў

- Ты пра Пазняка?

- Так. Ён змог бы акумуляваць сілы, вынайсці стратэгію і зрабіць справу.

- За апошнія сем год беларускае мастакства дало свету нешта сапраўднае?

- Ёсьць добрае слова - «стагнацца». Не прыпомнім нічога, што прагрымела, выставаў няма, у якіх быў бы палёт фантазіі. Глабальная, не лічачы мэтраў - Быкова - усё робіцца вяла, без азарту і цікаўнасці.

- Гэта залежыць ад улады на двары ці то - час такі?

- Час такі. Мастаку па праўдзе не так важна, які да яго ставяцца ўлады. Менавіта на пераходзе ў 21-ае стагоддзе не хоцца рабіць дубляў. Быць першым - гэта паралізуе. Гэта ўнутраная, мазгавая стагнацца. Усе стаміліся пасля соцарту, усё на свеце ў мастицце ўжо створанае. Цяпер ідзе пошуки новых формаў. Аднак сапраўдная задача - знайсці не зневесненую форму, а якраз пайсці ўглыб, рабіць творы са станоўчым сэнсам. Каб страсяянуць гэтае балота, патрабная новая Мона Ліза, каб галіада падышоў і стаў, вось яно, сапраўднае...

- Пра выбары: для мяне самае важнае і значнае - што я асабіста рабіў у гэты час, а не самі вынікі выбараў. Спытаў сябры: што ты асабіста зрабіў значнае для сябеці для бізікіх, сяброві? Галоўнае - выбрацца і знайсці сябе сапраўднага. Грош цана ўсім ідэям і падзеям, калі ты сам не зменішся - і навакольны свет застанецца такім, як быў. І палітыка тут умоўнасці. Шліфоўка самога сябе павінна быць - тады і дух, і палітыка, і жыццё другое будзе.

Алена Сіневіч

**Лідчукам
надакучыла!**

21 жніўня на сумесным пасядженні Лідскай гарадской і Лідскай раённай радаў БНФ «Адраджэнне», а таксама Лідскай гарадской рады БСДП «Народная грамада» прынятае рашэнне пачаць у Лідзе аўтаномную агітацыйную кампанію за адзінага кандыдата ад дэмакратычных сіл. У гэты ж дзень адпаведныя рашэнні прынялі дэмакратычныя сілы ў Мастах і Слоніме.

Чым выкліканыя гэтыя рашэнні? На пытанне карэспандэнта ПАГОНІ адказвае старшыня Лідскай гарадской рады БНФ Станіслаў Суднік:

- Абласная рада БНФ паказала поўную няздолнасць весці перадвыбарчую кампанію. Што тычыцца штаба Ганчарыка, тэхнічна ён не падрыхтаваны весці кампанію па ўсёй Беларусі.

Як заявіў Станіслаў Суднік, «сумленне не дазваляе бяздзейнічаць і глядзець, як бяздарна правальваеца выбарчая кампанія».

Ул.інф.

АДКРЫТЫ ЛІСТ**Ці будуць
адказы?**

21 жніўня адбылося адкрытае пасяджэнне Гарадзенскай гарадской Рады БНФ «Адраджэнне», на якім сябры Рады спрабавалі атрымаць інфармацію аб становішчы падрыхтоўкі назірання за прэзідэнцкімі выбарамі ад кіраўнікі сістэмы незалежнага назірання. Аднак пытанні задаць не ўдалося. Каардынаторы арганізацыі назірання ў Кастрычніцкім раёне Аляксандр Міхальчык у прысутнасці больш за 50 сябров Рады і актыўістаў БНФ адмовіўся не толькі адказаць, але і выслушваць пытанні. Адказалі маўчаннем і прысунутыя тэмкаардынаторы па Ленінскім раёне Ві

23 жніўня 2001 г.

3

МОЛАДЗЬ І ВЫБАРЫ

Домаш зняў сваю кандыдатуру

22 жніўня Сямён Домаш у прысутнасці журналістаў і адзінага кандыдата ад шырокай грамадзянскай кааліцыі Уладзіміра Ганчарыка падпісаў заяву аб зняці сваёй кандыдатуры з прэзідэнцкіх выбараў. Адначасова з гэтым Уладзімір Ганчарык падпісаў іншую заяву - аб уключенні Сямёна Домаша ў лік сваіх давераных асобаў.

Ганчарык таксама назваў рашэнне Домаша «вартым мужчыны». Паводле ягоных словаў, яно будзе садзейніца перамозе дэмакратычных сілаў на прэзідэнцкіх выбараў. Цілер, як паведаміў Ганчарык, Домаш будзе працаўца ў ягоным штабе над праграмай дзеянняў будучага ўрада. Зараз заява Домаша паступіла ў Цэнтрвыбаркам.

Гэтае рашэнне было прынятае ў сувязі з тым, што ЦВК меў намер менавіта 22 жніўня адправіць на друкаванне выбарчыя бюлетні. У выпадку, калі б Домаш не зняў сваю кандыдатуру, Цэнтрвыбаркаму давялося б перадрукоўваць бюлетні, а Домашу - кампенсаваць кошт гэтай працэдуры.

Юры Пацёмкін

РЭЙТИНГ

Галасуйце па тэлефоне!

Нягледзячы на тое, што Сямён Домаш афіцыйна заяўві аб выбывіці з перадвыбарчай гонкі, нашыя чытачы ўпарты аддаюць свае галасы за кіраўніка «Рэгіянальной Беларусі». На вялікі жаль, кандыдатура Уладзіміра Ганчарыка не стала ў вачах чытачаў ПАГОНІ дастойнай заменай Сямёну Домашу. З 28 чалавек, якія патэлефанавалі ў ПАГОНЮ на мінулым тыдні толькі 10 прагаласавалі за адзінага кандыдата! Астатнія прэтэндэнты не атрымалі ніводнага голаса!

Падчас тэлефанавання на рубрыку «Рэйтинг» на наступным тыдні, просім улічыць тую акалічнасць, што кандыдатура Домаша ў рэйтинг выстаўляцца ўжо не будзе.

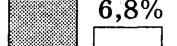
Сяргей
Гайдукевіч

6,5%

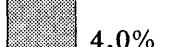
Уладзімір
Ганчарык

14,7%

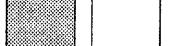
Сямён
Домаш

44%

Аляксандр
Лукашэнка

65,0%

Выкарыстаныя фота IREX/ProMedia

На старонках ПАГОНІ вы можаце галасаваць ужо сёня!

Галасуйце па телефоне 72-37-14 з 10.00 да 18.00 штодзень, акрамя выхадных.

Шоры слупок - галасы «ЗА», белы слупок - «СУПРАЦЬ».

Мабілізацыя моладзі у межах манёўрау «Нёман-2001»

18-га жніўня гарадзенскія моладзевые арганізацыі правялі ўёўцы Зарыча, штоля Гродна, канцэрт-акцыю з удзелам як менскіх, так і гарадзенскіх гуртоў. Канцэрт сабраў больш за трыста слухачоў, нават з Менску прыехала больш за 50 чалавек паслухаць свае ўлюблёныя каманды.

Акцыя мела падвойную ахову: з аднаго боку - вайскоўцамі, якія рыхталіся да манёўрау «Нёман-2001», з другога амалапўцамі, якія прыехалі якраз на пачатак канцэрту.

Планавалася, што на канцэрце выступіць 12 рок-гуртоў, але ж выступілі толькі сем. З Менску ўзялі ўдзел каманды: «Сквот», «Цяжкія наступітвы», «Scum out» і «Мёртвая рыбы», тэксты якіх мелі ў асноўным анархічную скіраванасць. У сваіх спевах гурты выказваліся супраць войска, міліцыянтаў ды ўвогуле дзяржавы. З Гродна выступілі маладыя каманды: «Небяспечна для жыцця», «Basta-basta» і «Антыглабалізтар». Аднак усе каманды не ўдалося паслухаць з-за ліўя, што пачаўся ў самы разгар імрэзы. Аднак слухачы ўсё роўна засталіся задаволенымі, хоць і раз'ехаліся мокрымі па хатах.

Андрэй Мялешка

«Адзіны свет» сёння стартуе у Мастах

Сёння, 23 жніўня, маствоўская арганізацыя Маладога Фронту распачынае фестываль дакументальнага кіно «Адзіны свет». Фестываль кіно зладжаны ў межах мабілізацыйнай кампаніі «Выбрай!».

За 7 дзён кінапраліду мастаўчане змогуць убачыць 13 дакументальных стужак эстонскіх, чэшскіх, галандскіх, дацкіх і беларускіх кінадокументалістуў. Мэта фестывалю - паказаць гледачу, як адбываўся амаганне за дэмакратию ў іншых краінах Еўропы.

Сёння можна будзе паглядзець тры кінастужкі: «Айцец, сын ды стары Торум», «Багр», «Беларусь у ланцуго Сталіна».

Даведацца дзе і калі будзе праходзіць прагляд, можна па телефоне 3-29-77 (спытаць Ігара). Запрашаючы ўсе ахвотныя.

Алесь Зарэмбюк

Міліцыянты супраць піва?

Увечары, 19 жніўня, у Гродне супрацоўнікамі міліцыі Ленінскага РАУС быў затрыманы дзесяць сяброву гарадзенскага Маладога Фронту.

Калі 30-ці маладафронтайцяў сабраліся ля палаца «Тэксцільшчыкаў» на сваю чарговую акцыю «Падтрымаем беларуское піво!», падчас якога яны меліся раздаць буклеты «Ты выбіраеш сам». Ужо на самым пачатку мерапрыемства пад'ехалі міліцыянты на дзвюх машынах і затрымалі ўдзельнікаў акцыі, у tym ліку і старшыню гарадзенскага Маладога Фронту Вадзіма Саранчука. Пры гэтым прычыну затрымання маладзі не патдумачылі. Толькі ў пастанунку маладафронтайцам заявілі, што затрымалі іх «дзеля высытлення асобы». Міліцыянты забраўлі ўсе буклеты і налепкі, а таксама касету гурта «Deviation», узялі тлумачэнні і прыблізна праз чатыры гадзіны выпусцілі.

Супрацоўнік Гарадзенскага аддзялення БХК Аляксандр Аношчанка лічыць дзеянні міліцыянтаў супрацьзаконнымі:

- Яны не мелі падставаў на затрыманне і не могуць паводле закона трывалы чалавека для ўстанаўлення асобы ў пастанунку больш за тры гадзіны.

Алесь Сідлярэвіч

Хутка на плошчу Леніна трэба будзе хадзіць па прапусках?

Малады Фронт хоча супрацоўніцаць з афіцэрамі

21 жніўня Малады Фронт прыняў зварот да Усармейскага афіцэрскага сходу, які адбудзеца заўтра, 24 жніўня. У свайя заяве маладафронтайцы заклікаюць беларускіх афіцэркоў да неадкладнага выканання вайсковай рэформы.

Беларуская маладзь выступае за адмену абавязковага прызываў войска, за стварэнне прафесійнага і моцнага беларускага войска, якое зможа герайчна абараніць Бацькаўшчыну, калі гэта спатрэбіцца. У сваю чаргу сябры Маладога Фронту гатовыя дапамагчы беларускім вайсковым афіцэрам у пераводе беларускага войска на прафесійную аснову шляхам папулярызацыі і «раскруткі» вайсковых рэформай у маладзевым асяродку.

Вось што паведаміў ПАГОНІ Сяргей Лісічонак, адзін з каардынатораў Маладога Фронту па гэтай доўгатэрміновай кампаніі:

- Гэты сход афіцыйна прысвечаны ваенай рэформе ў Беларусі. Мы выпусцім буклекі з пажаданнем маладзі да афіцэрства і тэкстам звароту да іх. Буклекі мы плануем перадаць кожнаму з 550 афіцэроў, дэлегатаў гэтага сходу. Малады Фронт і маладзь Беларусі памятаюць, што афіцэры з'яўляюцца прастаўнікамі народа, таму мы гатовыя супрацоўніцаць з афіцэрамі, але ж не з Лукашэнкам.

Падчас гэтай кампаніі Малады Фронт плануе правесці шырокую рэкламную акцыю: перавод войск на прафесійную аснову.

Алесь Зарэмбюк

23 жніўня 2001 г.

ПАЗІЦЫЯ

Зямля святога Луки

Сумуючы па той зямлі св.Луки, то значыць, падсумоўваючы яе лёс за тысячу гадоў, а таксама зважаючы на працы прафесійных гісторыкаў, дыпламаваных і дактараваных, міжвалі бачыш адну простую акадычнасць.

Час у іх... як быццам спыніўся дзесяці ў 1918-м годзе.

Потым - як быццам нічога не было. Ні большавікоў, ні БССР, ні «санації», ні Пусветнай вайны, ні тых індустрыялізацыі, калектывізацыі, ні культурнай рэвалюцыі... Хоць менавіта эпоха 1919-91 сучасную беларускую нацыю і сфармавала. Так і пішуць «гісторыю» - ад Рагвалода да 1918 года...

У чым прыгніца? У сораме і страху. Но - не такая нацыя вырасла, «ненармальная», «неевропейская»... А беларусы маюць жа быць «цывілізаваным еўропейскім народам». Не тое, што нейкі там маскалі.

Ну, і каму хлусім?! Альбо, як Мікалаі Гоголь пісаў, «над кем смеётесь - над собой смеётесь» (польскі варыянт: «miales, chame, złoty rog, ostal ci sie jedno sznur!»). А дзе беларускі варыянт пра тое самае? Хіба што горкі ўздых Багдановіча «Беларусь, твой народ дачакаецца...». На мой розум, бяды беларусаў і Рэспублікі Беларусь у тым, што сяменная сувязь пераважае ў нас над нацыянальнай. Няма ў нашай «свядомасці» анічога больш пад той сяменай, адкуль «выйшлі». Но не выйшлі - ні з тае «магчымай хаты», ні з таго спосабу думання, каб абы сабе, а як не сабе, то нікому.

Канстанцін Тарасаў, адзін з найлепшых аўтараў за ўсе сто гадоў сучаснай беларускай літаратуры, на сваіх сустрэчах з чытальцамі - а меў я магчымасць рабіць з ім разам такіх сустрэч два дзесяткі разоў - ніколі не забываў нагадваць анекдот, як прыйшлі да Бога англічанін, француз і беларус. Англічанін напрасіў яхту найноўшай канструкцыі, французы напрасіў найлепшую прыгажуню з мястачка да сабе ў ложак, а беларус напрасіў так:

- Божанька! У маляго суседа карова два вядры малака дае, а мая ўсяго адно...

- То чаго хочаш? - кажа Пан Бог. - Каб у цябе дзве такія каровы

Эсэ гарадзенскага пісменніка і публіцыста Алеся Чобата «Зямля святога Луки» было надрукавана ў беластоцкім штоднічніку

«Czasopis». Гэта пятая книга аўтара. Сёня ПАГОНЯ падае эпілог «Зямлі святога Луки», які на наш погляд надзвычай актуальны напірае дадні выбараў у Беларусі.

былі, як у суседа?

- А навошты яны мне, Госпадзе! Хачу прасіць, каб суседская карова здохла... А я сваё абдыуся!

Задумайся Бог, а потым кажа:

- Ну, а табе якая карысць?

- А мне чужога не траба! - кажа беларус. Смела так валіць...

- Але хай і ён не мае. Бо, калі я так жыву,

то і ён пражыве, не здохне...

Анекдот адкапалі ў сваім часе ажно ў дробнашляхецкіх мемуарах XVIII стагоддзя, але як гэта актуальна па сённяшні дзень! Мы жывем старажытным родам - як за Рагвалодам. З беларускай гісторыі і сучаснасці свет може выцягнуць адну карысць, адну ісціну. Нацыя можа складацца толькі з людзей, кожны з якіх у сваім дому і на сваій дзялянцы, кожны з якіх «сам па сабе». Такі парадокс, што там, дзе складаецца яе знамітый клан, там не можа скласціся нацыя. Не можа! Но нацыя робіцца людзі, а клан не пускае чалавека - бачыш, добрай каровы мець нельга, толькі паўздохлу... Хто акажацца выкідышам ды эмігрантам з прычыны вайны ці рэвалюцыі, то ўцяча ад нацыі яшчэ можа. А як уцячы ад клана? Нацыя цябе не душыць, бо там усе худабедна роўныя, то-значыць, абыякавая да чужога гора і шчасця (а, можа, тая пані Свабода і пачынаецца з абыякавасці?!), а клан за табой со-

Але́сь Чобат

чыць, глядзіць «хвалюеца», «апякуеца»... Беларусы таму не ходзяць галасаваць на выбары (няважна, «за» альбо «супраць» Лукашэнкі!), бо часу не маюць. Бо бульбу капаюць. Тут не ў бульбе справа. Не ў жабрацкім жыцці. Не ў выживанні. Тут справа выбару і прынцыпу. Паміж кланамі і нацыяй.

Сотні новых дамоў (пры «жабрацтве»!) павяршастаў за апошнюю дэканаду на прадмесцях Гродна. А рэдка пры якім пляц запардакаваны, а тых майстэрні ў варштатамі, каторых, ад Саколкі пачынаючы, пантыкана ледзь не ў кожным доме, зусім не відаць... Но не дзеля жывіла і варштата дом ставілі, а дзеля пыхі. Сусед мае - я мушу. Беларус - гэта такі чалавек, які вечна даводзіць усім і кожнаму, што ён за яго не горшы. Адгэтуль вечны пахвалянкі, адгэтуль усе гэтыя міфы пра «гасціннасць», працавітасць і гэтац далей. Гэта зноў-такі нагадвае наўкія часы Рагвалода: каб мець засталом месца і дзеўку ў ложку, то маеш авязкову суседу морду набіць... «Лепшым» быць маеш.

Так і жывем. У мардабо.

Наша гісторыя (як «народа»!)-гэта... гісторыя БССР. Менавіта ў часы бальшавіцкага «сацыялізму» (не блытаць са шведскім!) тая «нацыя» сформавалася. Як аграмадная вёска «сваіх хлопцаў»... Не хочам таго ўзнаваць. Не хочам пратое слухаць. Не хочам жыць без клана. Не верым самі сабе. І што «збудзем»? У цяперашнім свеце. Каторы ўжо і «нацыю» перарос. У якім нацыянальнасці ёсьць прыватная, асабістая справа чалавека. У якім нацыяналізм XIX-XX стагоддзяў роўныя калектывізму (камунізму, фашызму і г.д.). А мы, беларусы, «з братнію Руссю», яшчэ і да таго нацыяналізму не дараслі. Дараслі да «дабрабыту». Які паволі развіваецца і «стайць» толькі на ілюзіях пра «великую державу» расійскіх пущынных ды на спрынце Аляксандра Усіх Беларусаў.

Прагнозы на XXI стагоддзе мала суцяжаюць. Па-першое, за апошнюю дэканаду першакласнікі стала менш на трапіну (32,5 працэнта паводле астатнія перапісу). Гэта значыць, што праз дзесяць-пятнаццаць гадоў будзе на адну трапіну менш «новага пакалення». Канешне, тое беспрачтые зменшыцца таксама, але ж нехта мае рабіць, зарабляць. Хоць бы трывамаць тую электрыку, дарогі, каналізацыю і гэтац далей... А хто гэта будзе рабіць, калі не будзе каму?! Па-другое, на той самі кавалак часу (2010-20 гг.) прыпадае... «выбух пенсіянераў». Бо - да пенсійнага і хворага на ўсе хваробы! - узросту да жыве пакаленне, якое нарадзілася ў 1945-50 гадах, калі быў, як пасля любой вайны, «дэмографічны выбух» - любая паваенная нацыя, сама на тое на зважаючы, нараджае дзяцей у тры-чатыры разы больш звычайнага. Такім чынам, атрымваем па калькуляцыі, што ўжо за пятнаццаць гадоў беларусу ў РБ будзе не 10 млн. чалавек, а толькі 8-8,5 млн. чалавек. Пры гэтym будзе 5-5,5 млн. пенсіянераў, да таго ж хворых на алкагалізм (мужчыны) ці на маразм (жанчыны). Невядома, што горш... Ну і пра якое «адраджэнне»

гаворыць мой «айцеп духоўны», Пазняк Зянон Станіслававіч!

Аднак - а пагартаем старонкі пані Гісторыі яшчэ наперад. Ну, будзе гадоў за пяцьдзесятых беларусаў нават не 8 млн. чалавек, а толькі 5 млн. чалавек. Ну і што? Тое балота пасля меліярацыі ізноў заплыве вадою, а лес па вырубцы зарасце лесам? Ну і што? Людзей паўсюдна зашмат. Чалавек распушціўся, узяў на сябе замнога... Можа, беларусы таму і ў такі заняпад трапляюць, бо да тae распушты яшчэ заходта хутка і спрытна дабеглі, дапалі, як да таго карыта... А Бог дзеліць няроўна - але справядліва. Зямля мае адчыніць. Чалавек мае памятаць сваё месца. А мы пра тое забыліся, нам усё мала было.

«Адраджэнцы» нашы ў 80-я і 90-я гады былі ледзь не ў шоку - бо як жа той народ на «родную мову» пляваў, а «носьбітай» яе паліцаімі паліцаіў (і па сённяшні дзень паліцаіць, і будзе паліцаіці!). А што вы хадзілі? Хто зямлі сваё не любіць, дзе луг, поле, рэчка малая, хто з хаты свае бацькамі выкінуты ў Мінск, «на лёгкі хлеб», хто навучаны, што за гроши ўсё купіць можна, хто ўпаны лезе, каб «загадваць», хто ўпінены, што кнігі для яго толькі, каб іх чытаць і «нічога не рабіць», хто слова ні ў грош не ставіць - ну, то чаго такі сукін сын кінечца рагтапам «родную мову» вучыць?! И чым вышыя сядзіці такі сукін сын, чым болей пад ім задніцаў, чым мачней ён тую «родную мову» душыць (не забываюць ліць пры тым кракадзілавыя слёзы!)... И так ўсё душыць! Камянячкі недабытыя і тыя разбірае на цэглу. А цэглу вязе сабе катэдж будаваць. Дабротная ж цэгла, можа, польская, а можа, яшчэ і царскай работы...

дным словам, аднекуль вылезці - як з ямы! - то трэба спачатку... у ту юму праваліца і да дна далацца. Ка заў адзін мой знаёмы, што ляцець да таго дна беларусам яшчэ гадоў пяцьдзесят. Толькі тады нехта жывы паспрабуе выбрацца. І хіба, меў ён расцюю. Но - нікі народ у цяперашній Еўропе не прападзе; праўда, крычаць крыкуны, што ўсе прападуць, «пазліваоцца» ў ёўрапейцаў, потым расколюцацца на «трайбы» і г.д. Не прападзе, бо ёсьць інстынкт самазахавання. І ён спрацует. Ён нават у беларусаў спрацуе. Больш таго - гадоў за сто беларусы будуць чымсьці падобныя да... скандынаваў: нарвежцаў, шведаў, ісландцаў. Будуць умесьці гаварыць па-свойму, па-руску і па-польsku (бо ніде ад Польшчы з Расіі не падзенешся!), і па-англійску (бо гэта будзе лаціна XXI стагоддзя!). Кніжкі будуць мець, апрач камп'ютэраў, і падазраю, нават піць перастануць... И так будзе. Но па-другому не будзе ніяк. Но іншай здохнучу. Пагадоўна.

А цяперашнія «саветы» (і «маё» пакаленне) хай сабе здыхаюць. Мы занадта добра жылі пры камуністах. І сваё адхылі. Зямля без нас не прападзе - мы прападзім без зямлі. Но кожная любоў да радзімы мае быць бескарыснай. А мы карысці кругом хателі... Калі мін цяжка, ад хваробы ці ад бяды, то я бачу ў вачах адно і тох ж: стокі Нёмана ды Гаўй, бясконцы, выпаленны сонцам, луг, старыцы, хмызнякі, чырвоны дыск сядзе за блізкай шашою... Не ведаю, чаму так. Але ад такай памяці мне лячэй. Таму і жыву. Не можа чалавек жыць без памяці. Не чалавек гэта ўжо, а нелюдзь. Жывіна!

Тое, што цяперашнія савецкія беларусы маюць за «лішнія» - гэта тое, што называецца: душа. А без душы гніе цела. Пры любым «дабрабыце». Не можа чалавек без душы. Не бывае нацыі без чалавека. Гісторыя ж гэта ўсё яго! Таму і гэта дурноты. Таму гісторыя патрэбна. Но гэта тое са мае, што для лекара гісторыя хваробы яго паціента. Таму і не шакаду, што кавалак свайго жыцця паклаў на «Зямлю святога Луки». Жыццё ж кароткае, Айчына вечная... Vita brevis, Patria eterna.

Але́сь Чобат

ПОШТА

Выбарчая барацьба ўжо пачалася? А мы і не зауважылі...

Калі чалавек жадае атрымаваць пасведчанне на права кіраваць аўтамабілем, дык ён спачатку праходзіць медычную камісію. Потым вучыца правілам руху і навыкам кіравання. Затым здае экзамены. Усё гэта каштует грошай і нерваў. А вось дзеля таго, каб стаць презідэнтам краіны, дастаткова толькі крыкнуць: «А.Г. - вар'ят і забойца». Пасля чаго ўсе пабягуть галасаваць за новага начальніка. Напэўна так лічыць у передвыбарчым штабе Ул.Ганчарыка ды іншых пратэндэнтаў на презідэнцкую пасаду.

Выбарчыя тэхналогіі даўно вядомыя. Правераныя як на Захадзе, так і ва ўсходнія спэцыялісты. Ёсьць адпаведныя падручнікі і спэцыялісты. Прачытай, паслушай якога-небудзь прафесара. Падэзд у суседнюю краіну, паглядзі, як гэта людзі робяць. Але мы - самі з вусамі. У нас асобы тых, хто будзе прэтэндаваць на пасаду презідэнта, робяцца вядомымі ў самы апошні момант. Да гэтага яны сядзяць па схонах, бо баяцца «эскадрону смерці». Ад таго і выходзіць так, што шукальнікі наўвішайшай пасады ў нас было больш за дванаццаць. Ім бы ў рукі які інструмент: рыдллёўку ці пілу. Ды ту ю энергію, якую яны бессэнсоўна патрацілі на імітацію свайго ўзделу ў выбараў, скіраваць на нешта стваральнае. Даўно ж жыўллёвую праблему вырашылі!

Потым яны ўсё высыялялі, колікі каштую іхні палітычны рэйтынг. Гандляваліся, заключалі здзелкі куплі-продажу. Нарашце, за паўтары месцы да выбараў базар скончыўся. Вылучылі адзінага кандыдата ад апазіцыі - Уладзіміра Ганчарыка. Падумалася: зараз яны закацяць такі выбарчы канцэрт! Нічога падобнага.

За тъдзень выбарчай агітацыі ані мітынгу, ані сходу, ані сустрэчы з выбаршчыкамі, ані рэкламы ў электронных СМІ. Нават на плоце ці муры напісаны і намалёваны не пра Ганчарыка, а пра нейкага Зубра. А што, файнае прозвішча, трэба дадаць якое гоже імя, раскрутка ёсьць - можна ісці ў презідэнты...

Затое А.Лукашэнка часу не губляе. Напалохаў сва

23 жніўня 2001 г.

5

ГРАМАДСТВА

Гарадзеншчына: месца для ўсіх

Этнаканфесійная сітуацыя на Гарадзеншчыне стала асноўнай тэмай прэс-канферэнцыі, якую ў аўторак правёў Ігар Папоў, старшыня Савета па спраўах рэлігіі і нацыянальнасцяў Гарадзенскага аблвыканкама.

Падчас выступу перад гарадзенскімі журналістамі, Ігар Папоў адзначыў адносную стабілізацыю канфесіянальнай структуры Гарадзенскай вобласці. На Гарадзеншчыне жывуць прадстаўнікі 18 канфесій, што распаўсюджаны ў Беларусі.

Як адзначыў Ігар Папоў, у Гарадзенскай вобласці на дадзены момант не зафіксавана ніводнай абшчыны ці групы, якія мелі б дэстроўктыўныя харктар. У вобласці дзеўнічаюць 177 абшчыны Беларускай праваслаўнай царквы, якія ўваходзяць у склад дзвюх епархіяў. На дадзены момант будуюцца 23 праваслаўныя храмы.

Рымска-каталіцкая царква

налічвае на Гарадзеншчыне 170 парафій. Гэта большая частка з існуючых у Беларусі 417 каталіцкіх абшчын.

Паводле словаў Ігара Папова, у вобласці ажыццяўляюць дзеўнісці 85 пратэстанцкіх рэлігійных утварэнняў. Найбольш масавымі галінамі пратэстанцкай канфесіі з'яўляюцца Евангельская хрысціяне баптысты, якія налічваюць 21 абшчыну, і хрысціяне веры Евангельскай.

Удзельнічаюць у рэлігійным жыцці вобласці абшчыны іншых веравызнанняў: мусульмане, іудзеи, сведкі Егавы, крышнаіты.

Распавядачы даў этнічных адносінах на Гарадзеншчыне, Ігар

Папоў называў наступныя лічбы. На тэрыторыі вобласці зарэгістраваныя 5 польскіх, 4 габрэйскіх, 6 літоўскіх аўтаднанняў, рускае таварыства, аўтаднанне ўкраінцаў, татараў, грузінаў.

Дзеўнічаюць у вобласці восем дамоў палякаў, у сакавіку быгучага году ў вёсцы Рымдзюны Астрэвецкага раёну пачаў працу Літоўскі цэнтр культуры, адукациі і інфармацыі.

Паводле існуючай праграмы супрацоўніцтва з беларускай дыяспарай за межамі Беларусі, Савет па спраўах рэлігіі і нацыянальнасцяў кантактуе з беларусамі Польшчы. Між іншым, у беларускім музей у Гайнайці па падпісы паступаюць 23 беларускім аўтаднаннем перыядычныя выданні.

Павал Мажэйка

Назад да лучыны? Зусім не!

Адказ на ліст жыхара вёскі Пракопавічы пенсіянера С. Салікоўскага

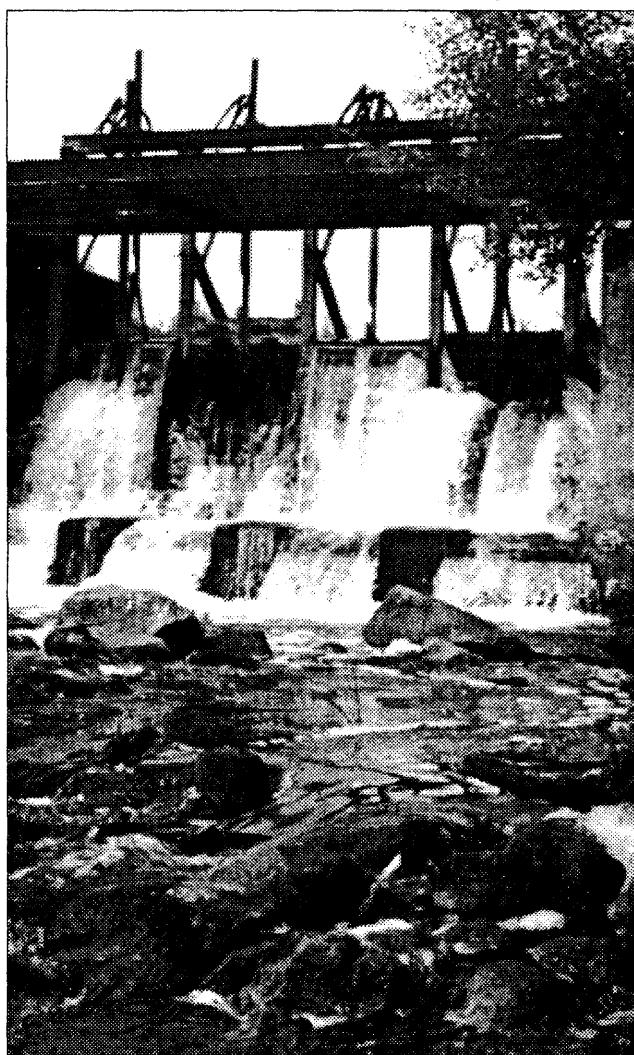
У свой час быў у рэпертуары Аркадзя Райкіна цудоўны маналог пра мастацтва, дакладней пра адносіны некаторых грамадзянаў да яго. У маналогу герой Райкіна сядзіць у залі Вялікага тэатру, гледзіць на балерину, якую круціць фуэт, і абураеца: чаму ж гэта яна без карысці гэта робіць? Вось каб падключыць да яедынамашыну, гэта ж колкі электрычнасці можна было б атрымалі!

Не выключана, што з гэтага маналогу смяяўся і аўтар ліста ў рэдакцыю ПАГОНІ, надрукаванага пад загалоўкам «Вакол электрастанцыі» на рацэ Нёман» (гл. ПАГОНЯ ад 2.08.01). А цяпер звернемся да зместу ліста Салікоўскага. «Часам гледзіць на сярэднія і вялікія рэкі, - піша ён, - і думаеш: чаму такая колкасць вады не прыносиць людзям ніякай карысці? Неяк крыўдна становіцца за гэта». Ну проста адзін у адзін са славутым маналогам.

Здавалася б: як мінімум апошнія два дзесяцігоддзі вядомы мічурынскі лозунг - «няма чаго чакаць літасцяў ад прыроды, узяць іх ад яе - нашая задача» - пайшоў у мінулае назаўсёды. Аднак не. Ёсьць яшчэ ахвотныя ўзыяды ад прыроды ўсё, што толькі можна і абавязкова выкарыстаць ўсё, што ляжыць, як ім здаецца, без усялякай карысці. Сярод такіх людзей і аўтар ліста ў ПАГОНЮ, надрукаванага 2 жніўня пад загалоўкам рэдакцыі «Вакол электрастанцыі» на рацэ Нёман».

Шкода, што спадар Салікоўскі не вельмі ўважліва чытае публікацыі ў прэсе на гэту тэму. Аргументы праціўнікаў будаўніцтва плацінаў у іх дастатковая выразна абазначаныя. І ў першую чаргу гэта прасадка ўзроўню Нёмана ў ніжнім б'ефе плацінаў пасля яе будаўніцтва, гэта значыць, агаленне берагоў, вyspaў, пляжаў, трубаправодаў і так далей. Тут належыць вярнуцца да ліста нашага абаронцы ГЭС.

З ягонай высновай пра тое, што колі вады ў рацэ шмат - гэта добра, а колі яе мала - гэта дрэнна, «...пойная катастрофа, смерць усяму жывому», пагадзіцца не складана. Але сцвярджэнне пра тое, што будаўніцтвам плаціны вады стане больш, прынамсі наўноне. Яна ніяк не ўлівае на колкасць (для ракі дакладней казаць «расход») вады. Сапраўды, у верхнім б'ефе ўтвараеца вадасховішча, гэта значыць, падыметца ўзровень і звычайны абавязальнік, колі будзе стаяць на беразе, скажа: «Вады стала шмат». А што будзе ў ніжнім б'е-

Аўгустоўскі канал. Такі заняпад бывае заўсёды, калі прырода не мае гаспадара

паводле праекта выцягненца на ўраёне вёскі Пальница (крыху вышэй за месца ўпадзення ў Нёман Аўгустоўскага канала), адбудзеца затапленне вельмі праблемнага ўчастку з выхадамі карставых пародаў (мел, вална ды іншыя). Некаторыя спецыялісты сцвярджаюць, што ў такіх месцах увогуле не будуецца вадасховішчы. Існуе вялікая рызыка непрадказальнаў змены рН вады. А ўжо як гэта паўплывае на жывыя арганізмы, увогуле цяжка прадбачыць.

Трэба таксама адзначыць, што нават з'яўленне плаціны Гарадзенскай ГЭС прывядзе да змяншэння месцаў нерасту і знаходжання такіх каштоўных парод рыбай, як судак і вусач, а будаўніцтва другой, Нёмнаўскай ГЭС - практична поўнасцю іх зіштыць. Пад'ём вады - гэта і затапленне вельмі каштоўных помнікаў гісторыі, а таксама месцаў распаўсюджання каштоўных відаў раслін, затапленне ворных земляў. Вось за гэта бы пакрыўдзіцца, паважаны Салікоўскі! Так, ёсьць яшчэ праблема змены ўзроўню грунтовых водаў, які адбудзеца пасля ўздыму вады ў вадасховішчы. Але яно (масця на ўзве пакуль Гарадзенская ГЭС)

налічвае на Гарадзеншчыне 170 парафій. Гэта большая частка з існуючых у Беларусі 417 каталіцкіх абшчын.

Ніна Палуцкая

Манкурты

Прачытаў у «Гродзенскай праўдзе» (N 126-127 ад 18 жніўня 2001 года) «обращение» «За сильную и процветающую Беларусь!». Агульнае ўражанне - складалі і падпісвалі гэты зварот «хворыя» людзі. І гэта не першая іхня спроба пырскаць слінай. Зусім нядыўна гэта ж кампанія надрукавала (пад прымусам ці не?) у «Настанціцкай газеце» аналагічнае «обращение» (N 67 (5249) ад 16 чэрвеня 2001 года). Яны галосіць і заклікаюць ўсіх «...дать отпор использованию «грязных» предвыборных технологий, направленных на дестабилизацию общественно-политической ситуации в нашей республике (яны мусіць зусім не глядзіць «Беларуское» тэлебачанне!). Пожар (як?!), который хотели бы вызвать в нашей стране, не должен возгореться!... Мы против... аппеляций к международным организациям и международной общественности... (выдатна!), вмешательству извне ряных (як наконт сярэдніх?) оппонентов законной власти»? Заканадаўчая ўлада адсутнічае, презідэнцкая ўжо 2 гады як незаконная, пра судовую і гаварыць лішне!». І ў такім духе далей, аж пырскае слінай ад злосці.

Ім не падабаецца, што на Беларусі ёсьць і будзе (пасля столькіх рабаўніцтваў, папярэднікі, закрыццяў) незалежная прэса не толькі ў абласных гарах, але і «разномастные издания... в регионах республики».

Ім не падабаецца, што ў беларусаў засталося некалькі беларускіх радыёстанцыяў, якія вядуць передачы з-за мяжы (унутры зусім яны ўжо «разбралісь»). Ім не падабаецца, што беларусы клічуць па дапамогу ад рабаўнікі сваіх суседзяў і тыя дапамагаюць чым толькі могуць: грашыма, абсталяваннем, медыкаментамі, аздараўленнем нашых дзяцей пасля Чарнобыльскай навалы. Ім не падабаецца, што беларусы бясплатныя дыскатакі і канцэрты беларускіх гуртоў на вольным паветры (канцэрты залы і лядовыя палацы «прыватизавалі» «обращэнцы» і піхачуць туды толькі расейскую паласу і яе прыхільнікі). Ім не падабаецца, што беларусы хочуць піць і п'юць беларуское піво. Ім не падабаецца пошуку мацяркамі і жонкамі сваіх зниклых сыноў і мужоў. Плакаты, улёткі, налепкі і надпisy на плацатах і сценах, што заклікаюць змагацца з дыктатурай, з'яўляюцца «оскорбітальнымі для их национальных чувств». Ім не падабаецца, што беларусы патрабуюць спыніць у адносінах да сябе рэпрэсіі «государственных служащих и правоохранительных (!) органов». Ім не падабаецца, што іх «шельмуют, призывае не выполнять злачынныя загады і не парушаць «свои обязанности и служебный долг», не «нарушать Уставы и Присягу» Бацькаўшчыне (а не наладкоўваць ангары ў вайсковых частках затрыманымі дэмантрантамі). Ім не падабаецца, што «под видом предвыборной агітации» падрываюцца «фундаментальныя основы» дыктатуры. Ім не падабаецца, што «под видом предвыборной агітации» падрываюцца «законнай властью».

Пагроза таго, што здзек над Беларуссю можа быць імплементаваны 9 верасня і прыдзецца развіцца з прывілеямі, прымушаючы іх лямантаваць падобнымі «обращэннямі» ў прыдворных газетах, на радыё і тэлебачанні. Іхні лямант-добрая прыкмета для беларускага народу. Значыць, беларусы абуджаюцца да новага і шчаслівага жыцця. 9 верасня павінен заканчыцца здзек над Бацькаўшчынай «обращэнцев» і іхніх памагатых. Для іх гэта будзе крахам. Перастане існаваць «Советская Беларуссия» - наступніца папярэдніх таталітарных рэжыміў. А для патрыётаў Беларусі ды ўсяго беларускага народу адкрыцца вольная дарога да дабрабыту і росквіту нашай дзяржавы - Рэспублікі Беларусь.

Але ж іші з падпісантаў з'яўляюцца «хворымі» людзьмі? Можа, яшчэ ёсьць надзея на іхнє «выздаўленне»? Можа, яны не па сваёй волі патрапілі ў палон і іхнія гаспадары пазбавілі іх розуму?

У фільме «Манкурт», трансляваным не так даўно па тэлеканале «Культура» расейскага тэлебачання, для аднаго з галоўных герояў - манкурта - ніякай надзеі на «выздаўленне» не засталося, бо ён забіў сваю маці - апошнюю нітачку, што злучала яго з сусветам. Яна старалася ажыціць ягоныя галаўныя мозг. Пела яму калыханкі, званіла ў званочак, распавядала пра дом і дзяцінства. З кожным днём узрастала Надзея. Яшчэ трохі часу, і неймаверны выслік маці скончыцца тым, што любімы і дарагі сыночак яе пазнае і вымавіць слова «мама».

Але, атрымаўшы загад ад свайго гаспадара, манкурт упэўненай рукой (быў жа добрым ваякам і стралком) забівае сваю маці. Гэтак жа на досвіту хрысціянства манкурты цягнулі на Галгoffу забаўцу нашага - Ісуса Хрыста.

Ці хопіць часу Беларусі, нашай Маці-Радзіме, праясніць галаўны мозг гэтых людзей? Ці хопіць мужнасці, здароўя і волі выстаяць у гэтай сечы ейных абаронцам і самім не патрапіць у палон?

Таму ўсім беларусам трэба прыйсці на выбары 9 верасня (не раней) і сказаць «так» адзінаму кандыдату ад дэмакратычных партый, арганізацій і ўсяго беларускага народу. Трэба сказаць «так» пераменам да лепшага жыцця.

Трэба сказаць «не» падобнага роду «обращэнцам» да іх дыктатарскага уладзе. А дэмакратычнай Беларусь не пакіне ўядзіцца і дзяцінства.

Чаму ж лямантуюць гэтыя «обращэнцы»? А таму, што ўсе пералічаныя ў канцы «обращэння» арганізацыі з'яўляюцца прыдворнымі ў цяперашнім «законной власти». Чаго ім цяпер не стае? Усё ёсьць: пасады, дзяржжаўныя грошы, прывілеі, пачынаючы ад наведвання атрыманнем жылля.

Што ім зніклыя і ў турмах палітыкі, што ім пабітыя «законной

Мікалай Яўсей

© PDF: Kamunikat.org 2013

© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

НТВ плюс: Наше кино, Мир кино, Спорт

23 жніуна 2001 г.

6

Панядзелак, 27

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.
9.05 Валерий Приемыхов, Андрей Зыков и Ольга Машина в кинодраме Динары Асановой "ПАЦАНЫ". 1983 г.

10.40 Мультфильм "В мире первых". 1974 г.

10.50 Евгений Урбанский и Нина Дробышева в киноромане Григория Чухрая "ЧИСТОЕ НЕБО". 1961 г.

12.35 Марафон премьер на канале "Наше кино". Наталья Кипрова, Михаил Мамаев и Николай Бурляев в комедийном боевике Юрия Марухина "УИК ЭНД С УБИЙЦЕЙ". Беларусь. 1992 г.

13.50 Месяц с Евгением Леоновым. Евгений Леонов, Олег Басилашвили, Ирина Мазуркевич, Станислав Садальский, Валентин Гафт и Георгий Бурков в трагикомедии Эльдара Рязанова "О БЕДНОМ ГУСАРЕ ЗАМОЛВИТЕСЛОВО". 2 серии. 1980 г.

14.30 Наталья Андрейченко, Игорь Костолевский и Виктор Мережко в мелодраме Эрнеста Ясана "ПРОСТИ". 1981 г.

15.50 Киновести.

16.00 Кинокалендарь. Юбилей Михаила Чехова. Михаил Чехов, Вера Малиновская и Иван Ковалев-Самборский в кинодраме Якова Протазанова "ЧЕЛОВЕК ИЗ РЕСТОРАНА". 1926 г.

10.15 Киновести.

10.45 Черно-белое золото. Геннадий Сайфулин, Олег Даля, Лев Вайнштейн и Юрий Толубеев в киноповести Наума Бирмана "ХРОНИКА ПИКИРУЮЩЕГО БОМБАРДИРОВЩИКА". 1967 г.

12.00 Месяц с Евгением Леоновым. Евгений Леонов, Олег Басилашвили, Ирина Мазуркевич, Станислав Садальский, Валентин Гафт и Георгий Бурков в трагикомедии Эльдара Рязанова "О БЕДНОМ ГУСАРЕ ЗАМОЛВИТЕСЛОВО". 2 серии. 1980 г.

14.30 Наталья Андрейченко, Игорь Костолевский и Виктор Мережко в мелодраме Эрнеста Ясана "ПРОСТИ". 1981 г.

15.50 Киновести.

16.00 Кинокалендарь. Юбилей Михаила Чехова. Михаил Чехов, Вера Малиновская и Иван Ковалев-Самборский в кинодраме Якова Протазанова "ЧЕЛОВЕК ИЗ РЕСТОРАНА". 1926 г.

17.10 Мультфильм "И смех и грех". 1978 г.

17.20 Александр Михайлов в мелодраме Искры Бабич "МУЖИКИ". 1981 г.

18.55 ЛЕКАРСТВО ПРОТИВ СТРЕССА. Нодар Мгалоблишвили, Елена Валошкина, Александр Абдулов, Семен Фараада, Татьяна Пельцер, Леонид Броневой и Александра Захарова в комедии Марка Захарова "ФОРМУЛА ЛЮБВИ". 1984 г.

20.25 Киновести.

20.35 Олег Жаков, Ирина Мирошниченко, Олег Стриженов и Глеб Стриженов в приключенческом фильме Леонида Кавинхизде "МИССИЯ В КАБУЛЕ". 2 серии. 1970 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 Черно-белое золото. Марк Бернес и Василий Даценко в киноповести Эдуарда Пенцина "ИСТРЕБИТЕЛИ". 1939 г.

23.00 Лекарство против стресса. Валентина Серова в комедии Константина Юдина "ДЕВЧИК САХАРКЕРОМ". 1939 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 Гленда Джексон и Карол Бартнетт в комедии Роберта Олтмена "ЗДОРОВЬЕ" (США). Д-13.

11.15 Сильвия Тестуд и Татьяна Трип в драме Каролин Линк "ЗА ГРАНЬЮ ТИШИНЫ" (ФРГ). Д-13.

13.05 Майл Фаустино, Сэм Беренс и Дебби МакЛеод в приключенческом фильме Джанетто Де Росси "ТАММИ" (Италия). С.

14.40 Майл Вонг и Жижи Лай в боевике Чун-Ю Ча "КРАЖА ПОД СОЛНЦЕМ" (Гонконг). Д-13.

16.15 Кортни Лав и Кифер Сазерленд в драме Гэри Уолкоу "УДАР" (США). Д-17.

12.45 Клифф Гормен и Сьюзан Тиррел в боевике Роберта Винсента О'Нила "АНГЕЛ" (США). Д-17.

14.20 Мария Гиллиан, Алекс Деска, Лючия Бозе и Валерия Голливуд в драме "ГАРЕМ" (Франция-Турция-Италия). Д-17.

11.15 Кортни Лав и Кифер Сазерленд в драме Гэри Уолкоу "УДАР" (США). Д-17.

12.45 Клифф Гормен и Сьюзан Тиррел в боевике Роберта Винсента О'Нила "АНГЕЛ" (США). Д-17.

19.30 Клифф Гормен и Сьюзан Тиррел в боевике Роберта Винсента О'Нила "АНГЕЛ" (США). Д-17.

21.05 Джоэли Фишер, Джона Черник и Роб Эстес в триллере Тибора Такача "НОСТРАДАМУС" (США). Д-17.

22.35 0-20 Мари Гиллиан, Алекс Деска, Лючия Бозе и Валерия Голливуд в драме "ГАРЕМ" (Франция-Турция-Италия). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 Хроника недели.

10.10 Теннис. Открытый чемпионат США. В перверье (12.00) - "Пресс-центр".

14.10 "Пресс-центр".

14.25 "Большой ринг".

16.35 "Железный фактор". Тележурнал.

17.05 Хроника недели.

17.40 Программа передач на завтра.

17.45 "Пресс-центр".

18.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

Аўтарак, 28

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.
9.05 Олег Янковский, Михаил Ульянов, Кирилл Лавров и Людмила Гурченко в кинодраме Виктора Трегубовича "ОБРАТНАЯ СВЯЗЬ". 1977 г.

10.35 Киновести.

10.45 Черно-белое золото. Геннадий Сайфулин, Олег Даля, Лев Вайнштейн и Юрий Толубеев в киноповести Наума Бирмана "ХРОНИКА ПИКИРУЮЩЕГО БОМБАРДИРОВЩИКА". 1967 г.

12.00 Мультфильм "И смех и грех". 1978 г.

12.10 Лекарство против стресса. Олег Табаков, Станислав Любшин, Валентина Теличкина, Любовь Полищук и Нина Усатова в комедии Виктора Титова "КАДРИЛЬ". 1999 г.

12.45 Лекарство против стресса. Нодар Мгалоблишвили, Елена Валошкина, Александр Абдулов, Семен Фараада, Татьяна Пельцер, Леонид Броневой и Александра Захарова в комедии Марка Захарова "ФОРМУЛА ЛЮБВИ". 1984 г.

13.40 Олег Жаков, Ирина Мирошниченко, Олег Стриженов и Глеб Стриженов в приключенческом фильме Леонида Кавинхизде "МИССИЯ В КАБУЛЕ". 2 серии. 1970 г.

15.50 Киновести.

16.00 Александра Яковleva и Борис Невзоров в мелодраме Юрия Иванчука "ПАРАШУТИСТЫ". 1984 г.

10.35 Киновести.

10.45 Александр Михайлов в мелодраме Искры Бабич "МУЖИКИ". 1981 г.

12.00 Мультфильм "И смех и грех". 1978 г.

12.10 Александр Михайлов в мелодраме Искры Бабич "МУЖИКИ". 1981 г.

12.45 Лекарство против стресса. Нодар Мгалоблишвили, Елена Валошкина, Александр Абдулов, Семен Фараада, Татьяна Пельцер, Леонид Броневой и Александра Захарова в комедии Марка Захарова "ФОРМУЛА ЛЮБВИ". 1984 г.

13.40 Беседы о кино. Алексей Герман.

14.10 Черно-белое золото. Юрий Никулин и Людмила Гурченко в киноповести Александра Германа "ДВАДЦАТЬ". 1972 г.

14.30 Беседы о кино. Алексей Герман.

15.50 Киновести.

16.00 Александра Яковлевы и Борис Невзоров в мелодраме Юрия Иванчука "ПАРАШУТИСТЫ". 1984 г.

10.35 Киновести.

10.45 Олег Жаков, Ирина Мирошниченко, Олег Стриженов и Глеб Стриженов в приключенческом фильме Леонида Кавинхизде "МИССИЯ В КАБУЛЕ". 2 серии. 1970 г.

15.50 Киновести.

16.00 Кинокалендарь. Юрий Иванчук.

17.00 "Пресс-центр".

17.15 Киновести.

17.30 Кинокалендарь. Юрий Иванчук.

17.45 Киновести.

18.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

18.30 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

19.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

19.30 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

20.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

20.30 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

21.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

21.30 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

22.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

22.30 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

23.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерывах не ранее (20.00) "Пресс-центр", не ранее (23.00) - Новости.

Серада, 29

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.
9.05 Кинокалендарь. Юрий Иванчук.

10.35 Киновести.

10.45 Лекарство против стресса. Олег Табаков, Станислав Любшин, Валентина Теличкина, Любовь Полищук и Нина Усатова в комедии Виктора Титова "КАДРИЛЬ". 1999 г.

12.00 Мультфильм "И смех и грех". 1978 г.

12.10 Лекарство против стресса. Нодар Мгалоблишвили, Елена Валошкина, Александр Абдулов, Семен Фараада, Татьяна Пельцер, Леонид Броневой и Александра Захарова в комедии Марка Захарова "ФОРМУЛА ЛЮБВИ". 1984 г.

13.40 Беседы о кино. Алексей Герман.

14.10 Черно-белое золото. Юрий Никулин и Людмила Гурченко в киноповести Александра Германа "ДВАДЦАТЬ". 1972 г.

14.30 Беседы о кино. Алексей Герман.

15.50 Киновести.

16.00 Александра Яковлев

23 жніўня 2001 г.

7

РЭКЛАМА**Тэлефоны: (0152) 72-29-96, 72-37-14****ПРАДАЮ**

- ✓ З-пакаёвую кватэру і гараж у г.п. Воранава. Тэл. у Гродне: 5-12-15.
- ✓ Лецішча з мансардай (блочнае) і з добрым ураджаем - 989 у.а.; секціі кніжныя, столкнігу, жаночае д/паліто, жан.тублі (36 пам.) - танна. Тэл. 44-45-16.
- ✓ Катэдж у раёне Чэхайшчызыны без унутранага аздаблення. Тэрмінова. Тэл. 5-23-83. Танна.
- ✓ Аўтамабіль ГАЗ-24 (аб'ём рухавіка - 3000 куб.см.). Танна. Тэл. (8-213) 2-23-52 (увечары).
- ✓ Масківіч - «Комбі», на запчасткі. Тэл. 5-38-44.
- ✓ Форд - «Эскорт» (1,4) 1987 г.в., бензін, на запчасткі, 5-ци дзверкавы, 5-ци ступенікавы. Тэл. у Мастах (8-215)-27-3-71. Тэлефанаваць пасля 17.00.
- ✓ Т-40, радыятар-кардан «Ніва», задні мост - КПП-ГАЗ-21, КПП-24, гараж «Вялікае», паўночнае - М-412, а/м «Тайра». Тэл. 31-08-63.

Багажнік, чахлы і запчасткі М-412. Тэл. 74-37-16.

- ✓ Калекцыю савецкіх і расейскіх манетаў, спартовыя гантэлі, трэпілы для электральных лямпачак у санузел, лекавы пояс ад астэзахандрозу, макулатуру. Тэл. 6-69-65 (пасля 18.00).

✓ Аднаспальну тахту (б/у, у вельмі добрым стане). Кошт - 70 у.а. Тэл. 44-69-75.

- ✓ Новую нямецкую электротрэлер з перфараторам. Кошт - 50 тысяч рублёў альбо 37 у.а. Тэл. 44-69-75.

✓ Аўтакунг (аўтабудку) у якасці летніка (самавываз) альбо разам з зямельным надзелам (10 сотак). Кошт аўтакунга - 180-200 у.а. Тэл. 44-69-75.

- ✓ Байдарку, фотаапарат «Зеніт», свірдавальныя становік, электратачыла. Тэл. у Слоніме: 2-38-20.

✓ Металічную цяпліцу пад шкло. Тэл. 75-33-55.

- ✓ Кампютар АВМ-386, каліровы манітор, прынтар А-3 (матрыцы). Тэл. 5-89-43, тэлефанаваць з 8.00 да 10.00 і пасля 23.00.

✓ Акустычную сістэму 10 АС, 25 АС, С-90, эквалайзер

«Прыбой», узмацинільнікі «Электроніка», «Вега-119», відэмагнітафон «Электроніка ВМ-12». Тэл. 47-00-16 (пасля 18.00).

✓ Н/ц «Радыётэхніка», узмацинільнік «Вега-120С», 75А С «Электроніка», цэннер FM «Шпандер», магнітафоны «Нота-220», «Санда-207». Усё 6/у. Тэл. 6-68-52.

Гульнёвую прыстаку Segal 16 bit (кошт - 20 у.а.), б/у, 14 картрыджоў (па 3 тысячи рублёў). Тэл. 75-44-70.

✓ Акустычную сістэму «Клівер» 50 АС-201. Кошт 20 у.а. Тэл. 5-76-65.

✓ Швейныя машыны «Орша», «Zinger», аверлок, ніткі. Тэл. 44-66-20.

✓ Ванну, газавую пліту, пральную машыну, усё б/у. Тэл. 31-79-49, або 33-12-92.

Пральную машыну «Мара». Тэл. 44-90-58.

✓ Фотаапарат «Элікон», залацілік. Тэл. 31-08-95.

✓ Формы для выработа тратуарнай пліткі «пол-брук» (800 адзінак). Танна. Тэл. у Беластоку: (4885) 743-46-57.

✓ Сачыненні: 10-томнік А.С. Пушкіна, 16-томнік А.М.-Горкага, 12-томнік Л.М. Талстога, 8-томнік М.А. Шолахава. Тэл. 99-57-38 (пасля 20.00).

✓ Кнігі па эканоміцы, падручнікі па замежных мовах, слоўнікі. Танна. Тэл. 31-49-70.

✓ Мяккую мэбллю, 2 пufікі, тумбу пад тэлевізор, новыя, тэрмінова. Тэл. 31-23-27.

✓ Дываны новыя і б/у. Тэл. 44-66-20.

✓ Электрадухоўку «Раксалана» б/у; паліраваны 3-х ств. шафу без антэрсолі пад арех, б/у. Тэл. 33-84-32.

✓ Новую падвесную паліцу для кніг. Тэл. 2-23-07.

✓ Новы электрабаян «Тапаз». Танна. Тэл. у Ваўкаўскіх 7-03-42.

✓ Дзіцячы спартыўны куточак б/у. Танна. Тэл. 72-73-97.

✓ Газавую пліту б/у, карычневую, дзвижкамарную. Танна. Тэл. 72-63-27.

✓ Разнакаліровыя ніткі «мультін». Танна. Тэл. 44-66-20.

КУПЛЮ

✓ Тахту аднаспальну альбо ложак аднаспальны, халадзільнік. Тэл. 2-45-65.

✓ Фотаствужкі «Кодак». Тэл. 2-92-08.

✓ Дызпальва. Тэл. 5-38-12.

✓ Ксеракс у працоўным становішчы за 200 у.а. Тэл. 2-92-08.

✓ Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

✓ Бітум, цемент, мінеральную вату, пенапласт. Тэл. 74-06-84.

✓ Якар да рухавіка электрапілы ІЭ-5607. Тэл. 76-53-45.

ПАСЛУГІ

✓ Рамонт каліровых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, ДК, тэлетэксты. Ліц. 1243, выдадзеная Міністэрствам прамысловасці РБ да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

ДОКТАР СЯРГЕЙ

УЛАДЗІМІРАВІЧ КАЛЯДА

Інтэнсіўная псіхатэрапія
АЛКАГАЛІЗМУ, ЗАЛІШНЯЯ ВАГІ, КУРЭННЯ. Найноўшыя методыкі.

Тэл. 74-35-46 да 18.00 (Ліц. N796 да 2004 года, МЗ РБ).

✓ Пераклады з рускай на польскую і з польской на рускую мовы. Тэл. 44-66-20.

✓ Відэаздымка. Якасна, прафесійна выканаем работы па стварэнні відэофільма, відеакліпа, рекламнага роліка. Ліц. МК N613 да 2004 года. Выяжджаєм на месца здымкі на сваім транспарце. Звяртадца: 231900, Гарадзенская вобласць, г. Ваўкаўск, а/c 17. Тэл. 2-34-86.

✓ Відэаздымка вяселляў, вянчанняў, хрэсціні, юбілеў, ранішнікаў, выпускных вечароў. Камп'ютарная апрацоўка. Ліц. N499, выдадзеная МК РБ да 2003 года. Тэл. 6-07-25.

✓ Метадычна дапамога пры самастойным вывучэнні ангельскай, французскай, італьянскай і нямецкай моваву; іншыя паслугі, звязаныя з ужываннем гэтых моваву. Тэл. 33-10-58.

✓ Абследаванне і лячэнне хранічных захворванняў па методыцы Р.Фоля. Ліц. N224, выдадзеная МЗ РБ да 30.12.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

✓ Абарона ў Гаспадарчым судзе. Ліц. N932, выдадзеная МІЮ РБ да 2005 года. Тэл. 33-68-47.

✓ Рэпетытарства па матэматыцы (школьны курс). Тэл. 72-22-77.

✓ Хімія: кантрольныя работы і рэпетытарства. Тэл. 72-94-02.

✓ Хімія: кантрольныя работы і рэпетытарства. Тэл. 33-24-03.

✓ Французская мова: кантрольныя работы і пераклады (хутка), індывідуальныя занятия. Тэл. 31-50-58.

✓ Рэпетытарства па ангельскай мове. Дасведчаны высокакваліфікованы педагог. Тэл. 72-62-79.

✓ Французская мова: пераклады, кантрольныя работы, рабочыя тетрады. Тэл. 31-44-74 (пасля 19.00).

✓ Кантрольныя работы па лацінскай, рускай, стараславянскай мовах, па гісторыі рускай літаратурнай мовы. Тэл. 33-69-28.

✓ Рэпетытарства, кантрольныя па матэматыцы і фізіцы. Тэл. 44-26-83.

✓ Біялогія, хімія.

Тэл. 78-16-81.

✓ Польская, балгарская і беларуская мовы. Тэл. 2-85-77.

✓ Рэпетытарства па ангельскай і нямецкай мовах. Пераклады. Тэл. 6-12-71 (пасля 18.00).

✓ Ангельская мова для ўсіх. Тэл. 76-38-02.

✓ Ангельская мова рабочыя тетрады. Тэл. 74-32-77.

✓ Біялогія і хімія: кантрольныя работы, консультацыі. Тэл. 72-23-10 (пасля 18.00).

✓ Усё па гісторыі. Тэл. 47-35-26.

✓ Пераклады з рускай на польскую і з польской на рускую мовы. Тэл. 44-66-20.

✓ Відэаздымка. Якасна, прафесійна выканаем работы па стварэнні відэофільма, відеакліпа, рекламнага роліка. Ліц. МК N613 да 2004 года. Выяжджаєм на месца здымкі на сваім транспарце. Звяртадца: 231900, Гарадзенская вобласць, г. Ваўкаўск, а/c 17. Тэл. 2-34-86.

✓ Патрэбная дапамога па дому за бясплатнае пражыванне ў асобным пакоі. Тэл. 2-23-07.

Maю патрэбу ў ацэнцы старажытнага піяніна.
Тэл. 75-44-70.

✓ Maю патрэбу ў вырабе каліровага фотамедалёна на эмалі з майго негатыва на помнік. Звяртадца: 246028, г. Гомель, да запатрабавання (М. Несцяровіч).

✓ Усе, хто мае інфармацыю пра склады «Нарман-дэй-Неман», просьм адгукніцца па тэл. 72-65-65.

✓ Дапамажыце ахвяраваннямі на праваслаўны храм у Слуцку (Царкву Раства Багародзіцы) на разліковыя раҳунак 3015000001248 у ААБ Беларусбанк /філія 615/. Тэл. (8-017) 959-08-71 (запрасіць настаяцеля Аляксандра Аляксандравіча Кораня).

✓ Збіраю любую інфармацыю пра анатыкварыят. Тэл. 31-25-35, аб. 12196.

✓ Грамадскае аб'яднанне аховы жывёлаў «Дабрыня» просіць аказаць дабрачынную дапамогу для ўтрымання бяздомных жывёлаў. Наш разліковы раҳунак на гардзенскім ААБ Белпрамбудбанку - 301501629011, МРО 335 (код банка).

✓ Maю чэкі «Жыллё» на суму 1920 руб. Тэл. у Мастах 3-28-91 з 9.00 да 17.00.

✓ Ахвотныя перапісці CD «Я нарадзіўся тут... Фотаальбом», CD Zet «З Новым годам!» Тэлефаніце. Тэл. 31-20-84.

✓ Шукаю партнёраў у бізнесе. Тэл. 33-92-13 з 8.00 да 10.00.

✓ Шукаю працу на даму. Тэл. 2-26-80.

Час выбіраць. Будзь «ЗУБР-ПАМ!» Тэл. 31-25-35 (аб. 12115).

ЗНАЁМСТВЫ

✓ Стройная бландзінка маўрыца аб знамёстве з цікавым мужчынам для прыемных сустрэчаў. Пра сябе:

23 жніўня 2001 г.

8

СПОРТ**Трэція сярод роўных**

Трэцяе месца занялі віцэ-чэмпіёны Беларусі валейбалісты гарадзенскага «Камунальніка» на прастыжным міжнародным турніры, які скончыўся ў нядзелью ў Казахстане.

Гарадзенцы па чарзе абыграли чэмпіёна і віцэ-чэмпіёна Казахстана каманды «Атэра» і «Кандысат» - 3:1 і 3:0, азербайджанскую каманду «Балаханнафта» - 3:1, грузінскі «Тблісі» - 3:0, і прайграли расейскуму «Дынама» - 0:3. Паводле лепшых судносінаў партыі, першае месца занялі расейцы, другое - казахі і трэцяе - гарадзенцы.

З Германіі вярнуўся ў «Камунальнік» Віктар Бекшы. Папярэдняя дамоўленасць існуе з другім гарадзенцам Святаславам Мікалаевічам, які ў мінулым сезоне выступаў у расейскім «Дынама» (Белагор'е). Трэноўца разам з камандай і шэраг валейбалістаў абласной дзіцячы-юнацкай спартовай школы 1986 года нараджэння. Сярод іх вылучаецца Аляксандр Буцько.

Зборная экзаменуе «Гродна-93»

17-18 жніўня спарынг-партнёрам баскетбалістаў «Гродна-93» стала нацыянальная зборная нашай краіны, якая ў дзвюх сустэрчах была мачнейшая за гарадзенцаў - 81:65 і 87:66.

У зборнай Беларусі вядучую ролю адыграў гарадзенец Дзяніс Коршук, які ў дзвюх сустэрчах «закінчыў» найбольшую колькасць ачкоў - 45.

Паміж «Гродна-93» і зборнай існуе дамоўленасць, што Васілеўка, Шарко і Місючэнка вернуцца дніамі ў Гродна, каб разам з камандай прыняць удзел у міжнародным турніры ў Швецыі.

Тым часам кіраўніцтва гарадзенцаў не губляе надзеі ўбачыць у Гродна Арсенія Кучынскага. Ізноў узнік варыянт з Алегам Каражонцом, які зараз знаходзіцца на праглядзе ў польскім «Слуцку».

Як адзначыў ПАГОНІ прэзідэнт Фонду развіцця «Гродна-93» Леанід Каток, на наступным тыдні ў Гродна з Рады будзе прывезены сучасны баскетбольны паркет.

Дзяніс Коршук

Перамога без гульні

Чэмпінат Беларусі. Вышэйшая ліга. 16 тур:

«Нёман-Белкард» (Гродна) - «Дынама» (Берасце) - 3:1 (Давыдаў, 31 хвіліна, 47, Таращык, 83; Страхановіч, 78).

Чэмпінат дублюючых складаў:

«Нёман» - «Дынама» - 2:1 (Кітурка, 5, Бялоў, 69; Малахаў, 73).

У чарговы раз лічбы на табло сведчалі аб пераканаўчай перавазе гарадзенцаў. Аднак яны не адпавядаюць той гульні, якую прадэманістраваў «Нёман». Берасцейцы на працягу ўсіх 90-та хвілін пе-раўзыходзілі гарадзенцаў амаль ва ўсіх кампанентах: у валоданні мячом, колькасцю ўдару па браме і так далей. Гэта было нечаканасцю, бо ў гасцях так гуляла каманда, якая пляцецца ў нізе табліцы чэмпіянату.

«Дынамаўцы» хутка знайшли «дзірку» ў абароне «нёманцаў» на левым фланзе, дзе зусім не разумелі адзін аднага Аляксей Сучкоў і Алег Радушка. Склалася ўражанне, што хлопцы першы раз бачаць адзін аднага. І гэтым гостям карысталіся. Але ж усе памылкі сваіх адна-клубнікаў выпраўляў Аляксандр Суліма, брамнік «Нёмана». Так гульня цягнулася да першай памылкі, якую дапусціў брамнік «Дынама» Юрый Афанасенка. Відаць, засумаваўшы па футболе, на 31-й хвіліне гульні ён узяў мяч у рукі ад свайго адна-клубніка. Пасля розыгрышу свабоднага да мяча са смакам прыкладаўся лепши бамбардір гарадзенцаў Сяргей Давыдаў.

Ён цудоўнымі ударами ў абвод сценкі накіраваў мяч у левы ніжні вугол брамы - 1:0. Прапушчаны гол гасцей амаль не засмуціў. Яны і на-далей прымушалі памыляцца Радушку і Сучкова. Нават замена Сучкова на Мазалоўскага станоўчыні зменаў у гульню «Нёмана» не прынесла.

Яўген Кашкаха: «Мы вартыя гэтых узнагародаў»

Гарадзенскі матабольны клуб «Азот» упершыню ў сваёй чатырохгадовай гісторыі выраў бронзавыя ўзнагароды чэмпіянату Беларусі па матаболе. Гістарычны ўзыход гарадзенцаў на п'едэстал стаў мажлівым дзякуючы галу гарадзенца Леаніда Сацкевіча, які ён забіў на апошніх хвілінах нядзельнай гульні з менскай «Зарой». Галоўны трэнер «Азота» Яўген Кашкаха быў прызнаны лепшым абаронцам чэмпіянату Беларусі.

Пачалі гарадзенцы фінальную серię ў пятніцу гульнёй з пінскім «Юнацтвам». 5:1 - упэўненая перамога нашых землякоў. Усе галы на свой раҳунак запісаў лепши бамбардیر нашай каманды Анатоль Багданец.

На наступны дзень гарадзенцы ў цікавай барацьбе ўзялі верх над «Нівой» - 2:1. Гэтая параза перакрэсліла лунічнанам усе надзеі на залатыя ўзнагароды.

Увечары «Азот» сустракаўся ўжо з дзеючым чэмпіёнам - пінскім «Аўтамабілістам». На гульню гарадзенцы выставілі другі склад, які і саступіў - 10:2. Аднак усе думкі гарадзенцаў былі накіраваныя на нядзельную сустречу за

говы «нёманскі» дубль аформіў Сяргей Давыдаў. Здавалася, адбойны ўдар Дзмітрыя Раўнейкі ніяк не паграхнуў браме берасцейцаў. Дзапамог недарэка-абаронца «Дынама», які не трапіў па «плямістаму». Мяч адскочыў да Арцёма Крыка-рава, які навесіў у штрафную, а Давыдаў пера-правіў яго ў браму.

Аднак «дынамаўцы» і пасля другога голу не спынілі абароты. На 78-ай хвіліне Страхановіч у стылі Васіля Баравана, на ўсё тым жа левым фланзе абыграў Мазалоўскага, змясціўся ў цэнтры метраў з васемнадцццю пры-мусіў капітуляваць Суліму - 2:1. Гульня стала нярвовай... Пыл берасцейцаў, перад якімі зымжала магчымасць прывезеці з Гродна «ачко», астудзіў Віталь Таращык. На 83-й хвіліне абаронцы «Дынама» дазволілі Віталю ў цэнтры штрафнай прыніць пас ад «адзінаццаткі» гарадзенцаў, апрацаваць яго і пастаўіць у гульні кронку.

Каментар галоўнага трэ-

нера «Нёмана» Сяргея Саладоўніка.

- Не магу ўзгадаць ніводнай лёгкай сустрэчы з берасцейскім «Дынама». Гэта гульня не выглядае выключэннем. Прэтэнзія па гульне маю амаль да ўсіх футбалістаў. Аднак мы дзейнічалі лепш, таму і перамаглі.

31 жніўня моладзевая зборная Беларусі ў матчы адборавага туру да чэмпіянату Еўропы 2002 у Барысаве сустракаецца з барнай Украінай. На гэтую гульню выліканыя троі футбалісты «Нёмана» - Аляксандр Суліма, Дзмітрый Раўнейка, Віталь Таращык.

17-ты тур. 9-га верасня «Нафтан»-«Нёман».

Табліца Чэмпіянату Беларусі

	Г	П	Н	П	М	А
Белшына	16	12	2	2	26-9	38
БАТЭ	16	11	2	3	37-19	35
Славія	15	9	2	4	32-12	29
Нёман-Белкард	16	8	5	3	27-11	29
Тарпеда-МАЗ	16	8	4	4	22-17	28
Дынама-Мн	16	8	3	5	29-15	27
Шахцёр	16	7	5	4	23-16	26
Гомель	16	7	3	6	15-13	24
Днепр-Трансмаш	16	7	3	6	23-23	24
Дынама-Бр	16	6	1	9	18-25	19
Лакаматыў-96	16	4	1	11	12-35	13
Маладчна-2000	16	3	3	10	13-35	12
Ведрыч-97	15	2	1	12	10-30	7
Нафтан	16	1	1	14	8-35	4

Пад музыку «Кармэн»

- Людзі, музыку! Коні ідуць! - крикнүх хтосьці, і Людміла Босак, трэнер конна-спартовай школы, націснула клавіш касетнага магнітрафону і заняла месца за судзейскім столікам побач з Мікалаем Данішчыкам, камандзірам коннага ўзводу міліцыі і трэнерам-наезнікам. Пад бравурныя гукі маршу оперы Бізе «Кармэн» на манеж выйшлі на прыгажунах-скакунах 10 вершнікаў. Так пачаўся Адкрыты турнір па пераадоленні перашкодаў конна-спартовай секцыі і школы верхавой язды калгаса «Азёры», які адбыўся ў мінулую нядзелью, 19 жніўня, у Гродне.

Нягледзячы на свой сціплы статус, спаборніцтвы выклікалі вялікую цікавасць у гледачоў, якіх, трэба адзначыць, сабралася ў гэтым цэлы дзень вялікая колькасць ля манежу конна-спартовай школы, што размешчаная ў абласным цэнтры ў канцы вуліцы Дамбройскага. А ўжо пра ўдзельнікаў, большасць з якіх падлеткі, і казаць няма чаго. Шмат аднагодкаў, ды і гледачоў старэшага ўзросту з глядзельнай трыбуны шчыра зайдраючы за тым, як узўнена яны сядзяць у сядле, як прыгожка пераадольваючы перашкоды.

У праграме спаборніцтваў былі так званыя вышынныя маршруты і скокі на магутнасць. Умовы першага віду прадугледжвалі пераадоленне вясмы перашкодаў за мінімум часу. Вышыні ўсіх вясмы была ў межах аднаго метра. Затое ў другім відзе спаборніцтваў перамагаў той вершнік і той конь, які ўзял найбуйшую вышыню. Акрамя таго, для гледачоў арганізатары спаборніцтваў прапанавалі разыграць прыз глядацкіх сімпатыяў пры дапамозе адрыўных квіткоў з нумарамі коней. Спачатку здавалася, што бяспечным лідарам у гэтым становішчы будзе гужавы з Верцялішак - вясмігадовы Айвенга, сівы ў яблыках, на якім выступала Юлія Дубко (унучка пакойнага старшыні абліўянкінам), якая мае ўжо другі разрад і цудоўна выдатна, за што і атрымалі званне канадатаў у майстры спорту нашай краіны.

Бронзавыя ўзнагароды ў складзе «Азота» атрымалі брамнікі N1 Мікалай Ільюшык і N10 Анатоль Фёдарава, N2 Віталь Лупач, N3 Яўген Кашкаха, N4 Алег Сідняў, N5 Віталь Кашкаха (самы малады матабаліст чэмпіянату, яму толькі 14 гадоў), N6 Мікалай Кацко, N7 Валянцін Ермаліцкі, N8 Леанід Садкевіч, N9 Анатоль Багданец.

У верасні бягучага году «Азот» плануе правесці ў Гродне міжнародны турнір па матаболе. Пры ўмове, што будуть знайдзеныя неабходныя грошы. Падрыхтаваў Дзяніс Курчэўскі.

цыёны і шпаркі, ён цудоўна пераадолеў перашкоды і быў трэцім у скоках на магутнасць (145 см).

У спаборніцтвах удзельнічалі чацвёра коней Азёрскай конна-спартовай школы, столькі ж з Гарадзенскай коннай міліцыі і ў якасці гасцей турніру - пяць коней з калгаса «Прагрэс». На міліцэйскіх конях выступалі юнакі з той самай Азёрскай КСШ: Ала Бачко, Яна Трыгубовіч, Ганна Грудзева, а таксама Уладзімір Лобан, які на Агаце і стаў пераможцам на першым турніру пад назвай «Прагрэс». На міліцэйскіх конях выступалі юнакі з той самай Азёрскай КСШ: Ала Бачко, Яна Трыгубовіч, Ганна Грудзева, а таксама Уладзімір Лобан, які на Агаце і стаў пераможцам на першым турніру пад назвай «Прагрэс». На міліцэйскіх конях выступалі юнакі з той самай Азёрскай КСШ: Ала Бачко, Яна Трыгубовіч, Ганна Грудзева, а таксама Уладзімір Лобан, які на Агаце і стаў пераможцам на перш